לא ירלה בחוץ לזמנו וסיפיה דפיגול יהיה זה חוץ למקומו מ"כ גירסת הספר נכונה ומת"כ אין ראייה דכמה בריימות נשנו סס לפי מה דס"ד מעיקרא ואיכא למימר דהתם נשנית לפי הטעות דהוה ס"ד מעיקרא כפ"ב דזבחים דמתני קראי נפקי חוץ למקומו מקרא זועה דפרשת קדושים וחוץ לזמנו מקרא אריכא דפרשת לו ועוד קשה על פרש"י אמאי קרי לחוץ למקומו פיגול ולחוץ לזמנו נותר דבכל הס"ם חוץ לזמנו קרי פיגול בשלמא לפי' ר"ת משום דחוץ למקומו נפקא לן מדכתיב פיגול יהיה בקרא אריכא להכי קרי ליה פיגול ולכל הפי' קשה אמאי מדכר בברייתא פיגול בריש והא חוץ לזמנו כתב בריש ול"ל לפי שהוא קל יותר מחוץ לזמנו דחוץ למקומו אין בו כרת ועוד דהומר מכללו בגמרא הוה מהדר בריש לאוקמא ביה רוי לין טפי מבחוץ לזמנו דחמיר ובתר דלא מיתוקמא ליה ביה מהדר לאוקמא בחוץ לזמנו ופרש"י בפ"ק דפסחים (דף נח:) אית דמפרשי פיגול שבכל הס"ם שהוא חוץ לזמנו אם עון פיגול הרי כבר נאמר לא יחשב ואם עון נותר נותר ממש ולא נהירא דהיכי קאמר הרי כבר נאמר לא ירלה אי לא ירלה הזבח קאמר וכי לאחר שהוכשר יחזור ויפסול ואי האוכלו קאמר וכי אין כפרה לחייבי כריתות ועוד מיפוק ליה מעון הקדשים ולא עון הזבח קאמר וכי לאחר שהוכשר יחזור ויפסול ואי האוכלו קאמר לי מפי ה"ר יהודה ממרן ז"ל אמר לי מפי ה"ר ווים מאפר"ק ז"ל אם עון נותר נותר ממש ומה שהקשה רש"י אחר שהוכשר יחזור ויפסל דילמא אתיא כר"ע דאמר בפ"ב דזבחים (דף כט.) לר' אליעזר הא מצינו לזב חבה ושומרת יום שהן בחזקת טהרה וכיון שלאו סתרו אף אתה אל תתמה ע"ז אחר שהוכשר יחזור ויפסול ואע"ג דר"א אהדר ליה התם הרי הוא אומר המקריב בהקרבה הוא נפסל ואינו נפסל בשלישי ולכאורה משמע דר"ע קיבלה דאין הזבח נפסל והכא דרש ליה מלא ירלה שהזבח נפסל אם נותר ממנו י"ל דה"ק אם עון נותר ונימא דאית ביה עון בזבח ונידרוש לקרא כר"ע באוכל מזבחו ביום השלישי הכתוב מדבר וסברא הוא לאוקמא לקרא בהכי לפי שהוא איסור קל שאינא לאחר שהוכשר ולהכי נימא דהאיך מלקה עליו טפי מעל שאר איסורים הא כבר נאמר לא ירלה אם אין נותר אלא עון טומאה ומהשתא ליתא לן לאוקמא קרא דואם האכל יאכל ביום השלישי באוכל מזבחו ביום השלישי דהא דהוה ס"ד לאוקמא הכי הייגו כי היכי דמיתוקם ביה קרא דרלוי אין משום דמיפתבר טפי משום דאינא לאחר שהוכשר והייגו צריכין לומר דקרא דהמקריב הוה דריש ליה לדרשא אחריתא כדדרים ליה בפ"ב דזבחים (דף יג.) לומר לך זריקה בכלל היתה ולמה יצאה להקיש אליה ולומר לך מה זריקה מיוחדת שהיא עבודה המעכבת כפרה ומחשבה פוסלת בה אף כל [כו'] לאפוקי שפיכת שיריים והקטרת איתורין אבל כיון דאפי' לי הוה מוקמי' לקרא באוכל מזבחו ביום השלישי אפ"ה לא היה מלקה אליו עליו שהרי כתוב בו לא ירלה והשתא לא דמקיון בחנם לאוקמא ביה קרא אלא דרשינן מהמקריב בהקרבה הוא נפסל ואין נפסל בשלישי: **הא** אינו נושא אלא עון טומאה שהותרה מכללה וכו'. תימה לר"ת מאי איצטריך למיתני טעמא שהותרה מכללה תיפוק ליה משום דאי אפשר לאוקמא קרא בפיגול ונותר וממילא לא מיתוקם אלא בטומאה ותיקן דע"כ לא מוקמינן לקרא אלא במידי דהותר מכללו מדכתיב לרצון להם משמע עון שהוא לרצון בעצמה וכן משמע בהקומץ רבה (מנחות דף כה.) דפריך ואימא עון שמאל שהותר מכללו ביו"כ ומשני אמר קרא עון שהיה בו ודחיתיו והיינו על כרחך מלרצון להם דאי לאו הכי מנא ליה דבדיחוי מיירי קרא והכי הוה ליה לשנויי אמר קרא עון שהוא עון בכל מקום לאפוקי שמאל שאינו עון ביו"כ [והא דלא נקט מלרצון] י"ל משום דלא משמע למעוטי שמאל שהרי מרוצה הוא אלא משום עמי קדרים וה"ק עון שהוא לרצון שהוא מרוצה וטובא פריך התם ולא פריך אלא מהכך דהותרו מכללו וא"ת א"כ פיגול ונותר היכי ס"ד לאוקומי קרא בגווייהו אי לאו דכתיב לא יחשב ולא ירלה תיפוק ליה דלא הותרו מכללו ואור"ת פיגול הותר מכללו בגמרא שאין פסול מקום בגמרא ונותר כדי נסכה אי נמי הותר בראשו של מזבח אבל קשה למ"ד ליה מועלת בראשו של מזבח בפרק המזבח מקדש (זבחים דף פז.) מאי איכא למימר ועוד מתשבת נותר לו הותרה ואומר ריצב"א דהותרה במנחת כהנים ובמנחת כהן משוח ובכל דבר שאין לו מתירין דאין מייניו עליו משום פיגול כדתנן בפ' ב"ש (שם דף מג.) ואפי' פסול נמי ליכא מדקאמר התם בפ"ק דזבחים (דף יד.) לר"ש דאמר כל שאינו על מזבח המיון כשלמים אין מייניו עליו משום פיגול ואמרי' התם מודה ר"ש לפסול מק"ו משלא לשמן הכשר בשלמים ופסול בחטאת חוץ לזמנו הפסול בשלמים אינו דין שיפסול בחטאת ונדבר שאין לו מתירין ליכא ק"ו דהא אלא לשמן כשר בחטאת ובכל דבר שאין לו מתירין וא"ת חוץ למקומו שהותר בגמרא הא לא מיקרי הותר מכללו דבעינן עון דלפני ה' כדמשני התם כי פריך ואימא עון יוצא שהותר בגמרא ומשני עון דלפני ה' יש לומר יוצא לאו עון דלפני ה' הוא דפסולו אירע בחוץ אבל מחשבת חוץ למקומו פסולו אירע בפנים שעומד בפנים ומחשב לחוץ ואין לומר דגמרא לא מיקרי הותר מכללו דיון דהכשירו בכך דכמשני התם גבי שמאל דלא דמי דשמאל דיון דהכשירו בפנים בשמאל קרי ליה הכשירו בכך אבל חוץ למקומו דיון דבפנים לא אשכחן ליה הכשירו לא חשיב הכשירו בכך מה שהותר בגמרא וי"מ דפיגול ונותר אע"ג דלא הותרו מכללו הוה מוקמינן קרא דרילוי אין בגווייהו אי לא גלי קרא בהדיא לא יחשב ולא ירלה משום דכתיב בהו עון ובלא כתב עון וגמרינן עון עון מלין ואי משום דכתיב לרצון להם דמשמע דלא מחוקק אלא במידי דהותר מכללו כדפי' איכא למימר דהוו מוקמי לרצון לדרשא אחריתי כדדרים בפ' הבא על יבמתו (יבמות דף ס:) לרצון להם ולא לפורענות ובפ' הקומץ רבה (מנחות דף כה. ד"ה ואימא) כתבתי אמאי לא מוקמינן לקרא לעון גזילה וטריפה שהותר מכללו במלוקה או בעון לילה שהותר מכללו באיברים ופדרים או בעון אותו ואת בנו שהותר מכללו בעופות או עון מחוסר זמן שהותר בעופות וע"ש:

מכלל דר"ש סבר טומאה דחויה היא בצבור. לא ידענא מאי ראייה מייתי ר"ש מיה"כ דאפי' כשאינו על מנאו דמרבה דלמא לעולם אינו על מנאו אין מרבה ויה"כ היינו טעמא דכיון דאי אפשר להיות על מנאו ולרלוי דחיא טומאה כיון דקרבן צבור הוא דאתא בטומאה מידי דהוה אטומאת גברא דלא מרבי ליה עלה ודחיא טומאה וי"ל דה"ק ר"ש כהן גדול ביה"כ יכיח דאי נטמא הקרבן ביזו אפי' אם יש אחרת מתחיה וע"כ הייגו משום דאפי' אין עודהו על מנאו מרבה ליה אבל אם אינו מרבה ליה דאיכא תרתי רלוי ליה וקרבן צבור לא מייתי אחריתי דאי אין עודהו על מנאו אינו מרבה ליה דטומאה דחויה היא ואי"ת והאמר לעיל גבי היה מקריב מנחת פרים מאי לאו דחג אלמא למ"ד טומאה דחויה היא אומר לו הבא אחרת תחתיה אפי' בקרבן צבור גמור י"ל דהכוא תנא דלעיל סבר כר"ע דהא דאין עודהו על מנאו אינו מרבה וכגון שאינו על מנאו אי נמי בנשבר הליך ואליבא דכולי עלמא: ומה

אהא אינו נושא אלא עון טומאה שהותרה מכללה בציבור וקשיא לרב ששת תנאי היא [6]דתניא ציץ בין שישנו על מצחו בין שאינו על מצחו מרצה דברי רבי שמעון ר' יהודה אומר [2]עודהו על מצחו מרצה אין עודהו על מצחו אינו מרצה אמר לו ר"ש כהן גדול ביוה"כ יוכיח שאין עודהו על מצחו ומרצה אמר לו ר' יהודה הנח לכהן גדול ביוה"כ שטומאה הותרה לו בציבור מכלל דר"ש סבר טומאה דחויה היא בציבור אמר אביי בנשבר הציץ דכ"ע לא פליגי דלא מרצה כי פליגי דתלי בסיכתא רבי יהודה סבר [1]על מצח ונשא ורבי שמעון סבר [1]תמיד לרצון לפני ה' מאי תמיד אילימא תמיד על מצחו מי משכחת לה מי לא בעי מיעל לבית הכסא ומי לא בעי מינם אלא תמיד מרצה הוא ולרבי יהודה נמי הא כתיב תמיד ההוא תמיד שלא יסיח דעתו ממנו כדרבה בר רב הונא [3]דאמר רבה בר רב הונא [3]חייב אדם למשמש בתפיליו בכל שעה ושעה ק"ו מציץ ומה

הא אינו נושא וכו'. הא לשון מעתה הוא מעתה אי אתה מולא שיהא נושא אלא עון קרבן טומאה ומאי שנא דשדינן ליה לקולא הואיל ומצינו הא קל אחר שהותרה לגבור מכלל איסור שביחיד הלכך שדי ביה גמי לקולא שיהא הצין מרלה אותה בקרבן יחיד. קמני מיהא שהותרה בגבור אלמא היתר היא בגבור: **ציץ שיבוא הצין על מצחו.** של כהן גדול כשאירעה טומאה על הקרבן: יוה"כ. אינו על מצחו בשעת עבודת היום הפנימית שאינו נכנס לפנים בגגדי זהב: **שטומאה הותרה לו.** שכולו קרבן צבור ואינו צריך לרצוי ציץ: **מכלל דר"ש סבר דחויה היא.** וצין הוא דמרלה עלה והייגו תנאי: **אמר אביי** כו'. מילתא באפי נפשיה היא לפרושי פלוגתייהו: **בסיכתא.** יתד: **על מצח ונשא.** והיה על מצח אהרן ונשא אהרן את עון הקדשים (שמות כח):

אחד

מסורת הש"ס

1) פסחים יב: פסחים עז., 2) שבת יב. ומנחות לו:, 3) נס"י המקדישין,

תורה אור השלם

1. וְהָיָה עַל מִצַּח אַהֲרֹן וְנָשָׂא אַהֲרֹן אֶת עֲוֹן הַקֳּדָשִׁים אֲשֶׁר יַקְדִּישׁוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְכָל מַתְּנֹת קָדְשֵׁיהֶם וְהָיָה עַל מִצְחוֹ תָּמִיד לְרָצוֹן לָהֶם לִפְנֵי יְיָ׃ שמות כח לח

מוסף רש"י

הא אינו נושא. כמו הרי, כלומר הרי יש לך להבין על כרחך שאין לך עון הקדשים שיוכל ציץ לרצות עליו אלא עון טומאה, ומאי שנא טומאה מפסול יוצא ושאר הפסולים, שהותרה מכללה בצבור. דנדחית מפני קרבן צבור, דכתיב במועדו ואפילו בטומאה, וכיון דהיקלתה אגלה לך, היקלתה אף ביחיד אגלא הותרה אגלו לכתחילה בלא ציץ יבלה הצין עליה (פסחים נח:) דאיל ומצינו לה היתר אחר שהותרה מכללה בצבור לכתחילה, הלכך יחיד אגלא הותרה אגלו יבא הצין ויבלה כדיבכר (זבחים כג:). בין שישנו על מצחו. על מצח כהן גדול בשעת טומאתה. דהיקלתה אגלה לך,